

Kockázati beszámoló

*Kiegészítés a Deutsche Bank ZRt.
2008. üzleti évre vonatkozó éves beszámolójához*

Bevezető

A Deutsche Bank ZRt. a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt) valamint a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007. (IX. 4.) Korm. rendeletben foglaltaknak az alábbi információk közzétételével tesz eleget a 2008. év tekintetében.

A tőkekövetelmény számítása során a Deutsche Bank ZRt a Hpt. 76/A §-a szerinti sztenderd módszert alkalmazta.

1. Kockázatkezelési elvek, módszerek

1.1 A DB ZRt általános kockázati- és tőkestratégiája

A DB Csoporton belül az egyes kockázati típusok kijelölt kockázati központokba, ún "risk hub"-okba gyűlnek. Erre példa DB London a kereskedési és a vállalat-finanszírozási, illetve DB Luxembourg a hitelezési területen. Ez a struktúra biztosítja a lehető leghatékonyabb működést csoportszinten.

Ennek következtében a DB ZRt. például a DB Luxembourg által nyújtott biztosítéokra támaszkodik, amikor a nagykockázatvállalási korlát beszűkíti az ügyfelek számára nyújtható szolgáltatások kereteit.

A deviza kereskedői feladatokat DB London látja el, így a DB ZRt ebből eredően piaci kockázatnak nincs kitéve.

A DB globálisan alkalmaz stressz tesztekkel hitel-, piaci- és likviditási (és egyéb) kockázati kategóriákban, melynek elsődleges célja a vezetőség és az üzleti területek rendszeres (napi, heti, havi és eseményhez kötött) támogatása a döntéshozatalban. A Bank első ízben a 2008. év végi piaci körülmények között értékelte a derivatív ügyletek, ügyfél portfóliók stressz tesztjének eredményét annak érdekében, hogy a kivételes piaci mozgások hatását a partner kockázatra becsülni tudja. Ez az a kockázat kategória, mely jelentős hatással van a Bankra és amelynél a kivételes változások lefolyása gyors és piaci értékre gyakorolt hatása rendkívül jelentős. A Bank ezért arra törekszik, hogy intézményesítse a partnerkockázat mérésében a stressz tesztek eredményét, azaz az alábbi három érték együttes értékelésével hozza meg hitelkockázati döntéseit:

- CCE (Current Credit Exposure), mely az aktuális piaci érték, ahogy az a Bank könyveiben szerepel (majd nettózva a nettósítási megállapodás szerint és csökkentve a biztosítékokkal)
- PFE (Potential Future Exposure), a CCE becsült lehetséges jövőbeli értéke, mely 97%-os konfidencia szint és normál piaci körülmények mellett érvényes
- stressz teszt, mely a CCE rövid távú érzékenységi számait méri a piaci paraméterek függvényében.

A DB ZRt magas tőke megfelelési szintet tart fenn annak érdekében, hogy tevékenységének és működésének több mint elegendő fedezetet nyújtson. Ezáltal működését ebben a tekintetben egyedül a nagy kockázatvállalási szabályok korlátozzák. A fenntartott tőke-puffer a jelenleg és a jövőre nézve, együtt a Deutsche Bank szigorú kockázat- és tőke-menedzselési eljárásaival, jelentős teret ad még a súlyos váratlan veszteségek és egyéb terv feletti tőkeszükségletek fedezésére is.

A tőkehelyzet alakulását a DB ZRt Eszöz-Forrás Bizottsága (ALCO) folyamatosan monitorozza.

A magyar piacon való 12 évi jelenlét során a Deutsche Bank AG tőkeemelések formájában többször is bizonyítékát adta a magyar leányvállalat iránti hosszútávú elkötelezettségének.

A DB Csoport tőke stratégiáját a Treasury ülteti át a DB ZRt gyakorlatába. A DB Csoport szorosan elkötelezett a szilárd tőkebázisának fenntartása iránt. Az általános tőkeszükségletet és –többletet a DB Csoport szintjén is folyamatosan figyelemmel kísérik.

1.2 Hitel-, partnerkockázat

Működésünk során a hitelkockázat relevánsnak tekinthető.

A hitel- és partnerkockázat kezelésében döntési hatáskörrel rendelkezik és a monitoring ot ellátja a Hitelbizottság és a Credit Risk Management (CRM)

A kockázat-kezelési stratégia alapja, hogy a kockázat DB Luxemburghoz transzferálásra kerül.

- A hitel meghosszabbítása, túllépése vagy módosítása (pl. futamidő, biztosítéki struktúra vagy fő kötelezettségek tekintetében), minden esetben hitel-jóvá hagyást igényel.
- Minden egyes kötelezettel szembeni hitelkockázatunkat globális konszolidált alapon, a DB csoport más egységeinek kinnlévőseit is figyelembe véve vizsgáljuk. A "kötelezett" fogalma alatt azon ügyfelek partnerek csoportját tekintjük, amelyek egymással az általunk felállított összetett kritériumrendszer szerinti kapcsolatban állnak egymással, különösen tulajdonosi-részesedési viszony, szavazati jogok, igazolható irányítási, ellenőrzési kapcsolat, egyéb együttműködés okán, továbbá amelyek egyetemlegesen felelnek a nyújtott hitel visszafizetéséért.

A Bank valamennyi kinnlévőséget globálisan egy kötelezethez méri és konszolidálja. Kötelezettek azon hitelfelvevők összességét nevezzük, amelyek egymással kapcsolatban állnak az alábbi kritériumok bármelyike szerint:

- a tőkerészesedés vagy a szavazati jogok többsége (pl. a tőkerészesedés vagy szavazati jogok többségének tulajdonosa és mindazon társaságok, amelyekben közvetlenül vagy közvetetten ilyen többségi tulajdonnal rendelkezik, egy hitelfelvevő-csoportot alkotnak),
- kapcsolt vállalkozási viszony alárendeltségi megállapodások alapján,
- kimutatható irányítás (koordinált vezetési funkció),
- gazdaságilag összehangolt magatartást eredményező kereszt-tulajdonlás,
- egyetemleges felelősség a fennálló hitelek valamennyi, illetőleg gazdaságilag lényeges részeiért
- gazdasági helyzetük alakulása egyéb módon úgy összefonódik, hogy a kockázatvállalás sorsa ténylegesen vagy vélelmezhetően harmadik személytől függ.

Ennek megfelelően az „egy kötelezett elve” értelmében összesíteni kell valamennyi direkt vagy esetleges, jóváhagyott vagy még jóvá nem hagyott kockázatvállalást, amely a hitelfelvevővel, leányvállalataival, anyavállalataival vagy vele egyéb, a fentiekben meghatározott kapcsolatban álló más vállalkozással szemben áll fenn.

Minden ügyfélcsoporthoz (kötelezethez) egy Group Credit Manager (GCM) tartozik a hitelkockázat-kezelés globális szintű koordinációja érdekében. Az önálló hitelfelvevők vagy egy csoport napi kockázatkezelésébe a Primary Credit Officer (PCO) is bevonható.

Hitelbizottság

A hitelezési hatáskör gyakorlására a DB ZRt-n belül Hitelbizottság működik, melyet az Igazgatóság a következő feladatokkal, hatáskörökkel és eljárási renddel ruházott fel:

- A Hitelbizottság feladata, hogy a havonta megtartott ülésein meghozza a végső hiteldöntéseket és felügyelje a DB ZRt. hitelezési tevékenységét.
- A Hitelbizottság tagjai: a Bank vezérigazgatója, a Global Transaction Banking üzletág vezetője, a Credit Risk Management vezetője. Állandó meghívottak: a Global Cash Management vezetője, a Controlling vezetője és a Loan Operations vezetője.
- A Hitelbizottság határozataihoz a CRM támogató szavazata szükséges
- A DB Csoport változó hitelezési szabályainak és irányelveinek követése érdekében a DB ZRt. Hitelbizottsága minden hitelkélelemről másolatot küld a londoni CIB CRM EEMEA részére, továbbá az adott hitelfeltevő-csoportért felelős Group Credit Manager részére támogató javaslat végett.
- A jóváhagyott hitelezési terjesztés kézhezvételét követően a Hitelbizottság hozza meg a végső hiteldöntést
- A hitelezési tevékenység felügyeletét a CRM vezető koordinálja.

Hitelkockázat-kezelés (CRM)

A hitelezési feladatok koordinálásáért és a hitelezési kockázat kezelésért az üzleti területektől független Credit Risk Management terület felelős, mely hatáskörét közvetlenül az Igazgatóságtól kapja. A CRM vezető szorosan együttműködik a DB Csoport CRM-mel. Az ügyfélbesorolás területén támaszkodunk a DB AG CRM tanácsadói segítségére. Anyabankunk a derivatíva és fizetési tranzakciók területén hozzáférést biztosít saját kinnlevőség monitoring/jelentési rendszereihez.

Ez a tanácsadói támogatás megerősíti az ügyfélcsoportok konszolidált kezelését, a DB Csoport általános hitellimit-struktúrájának és ügyfél-minősítési metodológiájának hatékony és harmonikus átültetését (összhangban a konszolidált felügyelet alatt működő bankcsoportok működésére vonatkozó prudenciális követelményekkel), és összehangolja a CRM funkciók működését is. Összességében a DB ZRt maga felelős a teljes CRM eljárásrendszer kontrolljáért, teljesítményéért és dokumentálásáért, valamint a hiteldöntések meghozataláért.

Hitelkockázati értékelés

Az ügyfélhez kapcsolódó kockázatok részletes feltárása során figyelembe vesszük mind az ügyfél hitelképességét, mind pedig az adott hitel vagy egyéb kockázatvállalás típusából eredő speciális kockázatokat. Az ügyfélminősítési eljárásrend a hitelképesség felmérésére ponttáblázatot és osztályozási skálát használ. A belső hitelminősítés eredményét összehasonlítjuk – ha ilyen rendelkezésre áll - külső hitelminősítő intézmények által kiadott értékelésekkel is.

A hitellimit azt a felső határt jelenti, amelyen mértékben a meghatározott időtartamon belül hitelezési kockázatot kívánunk vállalni. Ez a terméktől, a kockázatvállalás feltételeitől és más tényezőktől függ.

Azon az ügyfelek, akiknél a kockázatkezelési eszköz jelzése alapján negatív hitelesemény valószínűsíthető, a kockázat növekedése idejekorán felismerhetők és a probléma kezelése a maximális megtérülés érdekében. A korai jelzőrendszer feladata a potenciális problémákat már olyan időben jelezni, amikor még megfelelő megoldási alternatívák állnak rendelkezésre. Az érintett ügyfeleket és a hozzájuk kapcsolt kockázatvállalásokat a CRM Figyelőlistára helyezi és folyamatosan monitorozza..

Minden hitelhez hitelprotokollt, valamint az üzletfajtának megfelelő kockázatmegítélési táblázatot kell készíteni.

A hitel és az ügyfél kockázatmegítélésének belső felülvizsgálatára és új (felülvizsgálati) protokoll készítésére rendszerint az utolsó engedélyezéstől számított egy éven belül van szükség. A gazdasági helyzet felülvizsgálatát - a felülvizsgálati időponttól függetlenül - a hitelkockázatot figyelembe véve, de legalább évente egyszer, el kell végezni. Magas kockázatú hitelek esetében vagy egyéb okból rövidebb időköz válhat szükségessé.

A kinnlevőségek minősítését negyedévente el kell végezni, és ennek eredményét dokumentálni kell.

Kinnlevőségek értékelése/céltartalékképzés

A hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 250/2000. (XII.24.) Korm. rendelet alapján a Deutsche Bank ZRt. rendszeresen, saját Adóminősítési szabályzata alapján negyedévente minősíti ügyfeivel szembeni kintlevőségeit (a mérlegen kívüli követeléseket is beleértve), és évente legalább egy alkalommal, *ügyfelei aktuális éves mérlegének bemutatása után* a kockázatmegítélési táblázat elkészítésének útmutatója alapján kockázatmegítélési táblázatot készít. A kintlevőségek biztosítékául kapott fedezeteket a Fedezetértékelési és kezelési szabályzat alapján, a likvidációs szempontok szerint értékelik. Ha a hitel futamideje alatt olyan tények válnak ismeretessé, amelyek az ügyfél bonitását vagy a kapott biztosítékok értékét befolyásolják, akkor a kockázatmegítélési táblázatot felül kell vizsgálni, és szükség esetén új átfogó bonitási elemzést kell végezni. Problémás hitelek felismerése esetén haladéktalanul minden ésszerű intézkedést meg kell tenni a kockázatok enyhítésére, ill. behatárolására és a szükséges céltartalékok képzésére, illetve értékvesztések elszámolására.

A kintlevőségeket a bank öt kategóriába sorolja be, mely összeegyeztethető az adóminősítési

A Bank minden hitelkintlevőséghez meghatározzák a hozzá tartozó *kockázati faktort (PD besorolás)*. A megállapított kockázati faktor mutatja, hogy a követelést melyik kockázati osztályba kell besorolni. Ez irányadó értéként mind a *hitelengedélyezés* szempontjából, mind a *céltartalékok képzésénél*.

A kockázatvállalások minősítése során a bank együttesen vizsgálja és mérlegeli az alábbiakat:

- a) a kintlevőség törlesztésével kapcsolatban keletkezett törke- és kamattörlesztési késedelmeket,
- b) az ügyfél pénzügyi helyzetében, stabilitásában, jövedelemtermelő képességében beállott változásokat,
- c) a hitelintézet kockázatvállalási koncentrációját az ügyfél gazdasági ágazatában,
- d) az ügyfélhez kapcsolódó országgkockázatot (politikai kockázatra és transzferkockázatra nézve egyaránt), illetve
- e) a fedezetként felajánlott biztosítékok értékében, mobilizálhatóságában és hozzáférhetőségében bekövetkezett negatív változásokat.
- f) a tétel továbbértékesíthetősége, mobilizálhatósága (a piaci kereslet-kínálati viszonyok és az elérhető piaci árak, a kibocsátó saját tőkéjében való részesedés a befektetés arányában),
- g) a mérlegen kívüli kötelezettségből adódó veszteségnek minősülő jövőbeni kifizetési kötelezettség.

A Hitelintézeti törvény 79. §-a szerinti nagykockázat-vállalásnak minősülő kintlevőségeket a Bank Hitelbizottsága minden hónap végi ülésén megtárgyalja. Amennyiben a kintlevőség iB+ vagy ennél rosszabb besorolású, a Hitelbizottság soron kívül vizsgálja meg a kintlevőséget.

A Bank a kockázatvállalásainak nagy egyedi összege miatt nem alkalmaz egyszerűsített minősítési eljárást, így minősítési gyakorlatától nagykockázat-vállalás esetén sem tér el.

Az ügyfelenként/ügyfélcsoportonként EUR 25.000 Ft-ellenértékét meg nem haladó problémás követeléseknél a Bank lemond az egyedi céltartalékok képzéséről, illetve értékvesztések elszámolásáról, és ehelyett *kockázati kategóriánként* átalány céltartalékokat képez, illetve értékvesztést számol el.

Az ügyfelenként/ügyfélcsoportonként EUR 25.000 Ft-ellenértékét meghaladó problémás követelések esetén a Bank a fedezetlen részre (a teljes követelésből levonva a realizálhatósági szempontok alapján

értékelt fedezet értékét) ugyancsak kockázati faktorok szerint egyedi céltartalékokat képez, illetve értékvesztést számol el. A céltartalék, illetve értékvesztés százalékos mértéke a jogszabályi előírások adta kereteken belül az egyes esetektől függ, amelyek veszélyeztetettségi szintjét külön kell megállapítani. Alapvetően az alábbi céltartalék-képzési, illetve értékvesztés-elszámolási tételek érvényesek:

Kockázat-monitoring/workout

Évente legalább egy alkalommal átfogó adóminősítést kell végezni és kockázatmegítélési táblázatot készíteni. Az "iB+" vagy ennél rosszabb besorolású (nem problémamentes) kintlevőségeket külön kell figyelni, és a bank Hitelbizottsága havonta megtárgyalja őket. A 750.000 EUR összeget meghaladó ilyen kintlevőségek figyelőlistára kerülnek. Ez a figyelőlista az összhitelkereteken és az össz-kintlevőségen túlmenően a kötelezett gazdasági helyzetére, a rendelkezésre álló biztosítékokra és a megteendő intézkedésekre vonatkozó megállapításokat tartalmaz.

Ha a kintlevőség behajthatósága kétséges, a Hitelbizottság tényállásfelvételt kezdeményez. Ennek keretében a következőket vizsgálják:

- valamennyi fennálló követelés (készpénz-hitel, garancia, margin-üzletekből – pl. deviza-forward ügylet, kamat-swapok - származó követelések, stb.) áttekintése;
- valamennyi rendelkezésre álló biztosíték áttekintése (beleértve azok aktuális értékelését, valamint a jogi osztály által az érvényesíthetőség szempontjából elvégzett felülvizsgálatát);
- a lehetséges cselekvési alternatívák vázolója (a jogi lehetőségeket a jogi osztály vizsgálja meg).

Ezen információk alapján a Hitelbizottság dönt az egyes intézkedésekről.

1.3 Származtatott ügyletekből eredő hitel/partnerkockázatok

A származtatott ügyletekből eredő hitelezési kockázat csökkentése érdekében minden esetben sztenderd derivatív keretszerződést kötünk ügyfelünkkel. Ez a keretszerződés lehetővé teszi a keretében létrejövő valamennyi egyedi ügyletből eredő követelések egy nettó követeléssé történő átalakítását (ún. pozíciólezárú nettósítás) a partner szerződésszegése esetén.. Egyes származtatott ügyletek esetében pedig fizetési nettósítási megállapodást kötünk, melyben az azonos napon azonos devizanemben fizetendő összegeket egymással szemben beszámítjuk, ezáltal csökkentve a partnerkockázatot. A származtatott ügyletekből eredő hitelezési kockázat csökkentésére biztosítéki megállapodásokat kötünk.

A származtatott ügyletekkel foglalkozó üzleti terület nem vesz fel overnight pozíciókat, hanem az OTC származtatott ügyletekből eredő partnerkockázatot minden esetben DB Londonhoz transzferálja egy megegyező (back-to-back) ügylet révén..

Bizonyos OTC derivatív ügyletek a DB London által vezetett ún. CCT Könyvbe kerülnek. Ez azt jelenti, hogy egy előre meghatározott díj ellenében a fenti back-to-back ügylet alapján DB ZRt által DB London felé fizetendő összegek csak abban az esetben és olyan mértékben válnak esedékessé, ha és amennyiben a DB ZRt az alapügyletben a saját ügyfelétől ezen pénzeket megkapta.

A sztenderd hitelállománytól eltérően, általában több lehetőségünk van az OTC ügyletekből eredő hitelezési/partnerkockázat kezelésére ha a tranzakció mindenkor helyettesítési költségének változása és a partner viselkedése azt jelzi, hogy fennáll a veszélye a partneroldali kötelezettségek nemteljesítésének. Ilyen szituációban általában lehetőségünk van további biztosíték bekérésére vagy a keretszerződés felmondására. Ha a szerződés felmondására vonatkozó döntés a partner oldalán nettó fizetési kötelezettséget eredményez, a kötelezettséget nem-származékos követeléssé alakítjuk át és a rendes workout eljárásaink szerint kezeljük. Emiatt nem mutatunk ki nemteljesítő derivatív ügyleteket.

1.5 Ország kockázat

Az ország kockázat megítéléséhez irányadónak tekintjük az országok DB AG szerinti kockázati besorolását, de az érintett ügyletek kis száma és összege miatt elsősorban a kintlevőségek biztosítására törekszünk, ami a szóban forgó trade finance ügylettípusoknál elfogadott gyakorlat.

Az országgkockázat figyelembe vétele a hiteldöntési folyamat része. A Bank nem általános jelleggel állapít meg országlimitet, hanem az egyedi hiteldöntés során a Hitelbizottság veszi figyelembe az országgkockázatból eredő szempontokat.

1.6 Befektetési kockázat

A Bank a *kamatkozó értékpapírok* közül egyelőre kizárólag magyar állampapírokba vagy állami garanciájú értékpapírokba fektethet be. A bonitás megítélése és a kockázat értékelése szempontjából ugyanazok az alapelvek érvényesülnek, mint az ügyletekkel szembeni követelések esetében.

1.7 Piaci kockázat

A piaci kockázatok tekintetében döntési hatáskörrel az Igazgatóság rendelkezik.

Ügyleti limitek kerültek felállításra ügyfél típusonként és üzletkötőnként.

A fent leírtak (ld. 1.1 pont) szerint a tőkepiaci értékesítési terület a piaci kockázatot teljes mértékben DB Londonhoz transférálja ún. back-to-back struktúrák révén.

Ezen kockázattípus monitoringját a Business Area Controlling terület látja el.

1.8 Működési kockázat:

A Bank fejlett esemény (operációs veszteség) és kontroll monitoring rendszerrel rendelkezik, az észlelt operációs hiányosságok azonnal visszahatnak a Bank munka-, kontroll folyamataira. A SOX követelmények keretében a Bank nyilvántartást vezet a kulcsfontosságú kontroll mechanizmusokról is, melyek hatékonyságát, megfelelőségét, teljességét rendszeresen vizsgálja. A működési kockázat tőkeszükségletének BIA módszer szerint történő mérése túlzott tőkekövetelményhez vezet, a tényleges veszteségek 2008-ban nem érik el az elkülönített tőke 0,5%-át. A Bank az operációs veszteségek különböző kategóriáira négy különböző (egy DB csoporttag és három külső) biztosítótársaságnál rendelkezik biztosítással.

Szervezeti felépítés

Az Operációs Kockázat Menedzsment (ORM) független kockázatkezelési funkció a Deutsche Bank csoporton belül. Az ORM globális vezetője a Risk Executive Committee tagja, és közvetlenül a Chief Risk Officer alá van rendelve. Az Operational Risk Management Committee a fő döntéshozatali fórum az operációs kockázatot érintő minden kérdésben, és ez határozza meg a DB csoport szintű követelményeit az operációs kockázat felismerésével, mérésével, becslésével, jelentésével és monitorozásával kapcsolatban.

Az ORM határozza meg a kockázatkezelés keretrendszerét és a vonatkozó belső szabályozást, míg a követelmények átültetése a mindennapi folyamatokba az egyes operációs és üzleti területek feladata. Ide tartozik a felügyeleti követelmények monitorozása, értéknövelő elemzések elvégzése és veszteség-értékhatárok megállapítása.

Kockázatkezelési technikák

A DB ZRt. az operációs kockázatot a csoportszinten harmonizált keretekbe illeszkedve kezeli, amely lehetővé teszi az operációs kockázati profil kialakítását a kockázatvállalási hajlandósággal összhangban, valamint kockázatmérséklő intézkedések és prioritások meghatározását.

A bank számos technikát alkalmaz az üzleti és operációs területeken jelentkező operációs kockázatok kezelésére, mint például:

- alulról felfelé épülő “önértékelések” elvégzése, melynek eredménye a területekre lebontott kockázati profil, kiemelve a magas kockázati potenciálú területeket.
- a működési incidensekből eredő veszteségek mértékének, típusának, okainak gyűjtése a “db-Incident Reporting System” adatbázisban.
- operációs kockázati indikátorok feljegyzése és monitorozása a “db-Score” rendszerben.
- az önértékelésből vagy más kockázati indikátorokból eredő cselekvési tervek nyomon követése a “db-Track” rendszerben. A “db-Track” rendszer folyamatosan nyomon követi az operációs kockázatok miatt megállapított cselekvési tervek végrehajtásának állását.

A szervezeti felépítés, a vállalat irányítás és az operációs kockázat felismerését és kezelését szolgáló rendszerek, valamint az egyéb, meghatározott kockázati típusokért felelős kontroll területek (pl. Compliance, bankbiztonság és üzletmenet-folyamatoság) támogatásra alapítottan a DB optimalizálni törekszik az operációs kockázat kezelését. A jövőbeni, előrelátó elemzések révén felismert operációs kockázatokat pl. tartalékrendszerek és rendkívüli helyzetekre vonatkozó intézkedési tervek, illetve az ezen kockázatokat lefedő biztosítási kötvények vásárlása segítségével csökkentjük.

A Bank Operational Risk Management a DB ZRt-nél

Kijelölt ORM felelős a DB ZRt-nél

A DB ZRt kijelölt ORM felelőse az Igazgatóság tagja, ő a kapcsolattartó mind a bankon belül, mind pedig a külső hatóságok felé a az operációs kockázatot érintő kérdésekkel és vizsgálatokkal kapcsolatban.

Rendszeres operációs bizottsági ülések

Az Igazgatóság helyi Operációs Bizottságot hozott létre, mely a menedzsment megbeszéléseket és az Igazgatóság üléseit megelőzően vitatja meg a speciálisan operációs problémákat és kérdéseket. A Bizottság szavazati joggal rendelkező tagjai az operációs területekért felelős vezérigazgató-helyettes, az ORM felelős, az Operációs terület vezetője és a Compliance Officer. Az üléseken megfigyelőként a belső ellenőr is részt vesz.

Folyamatosan felülvizsgált Ország Operációs Kockázati Profil (ún. Country Flashcard)

A Country Flashcard for Hungary is produced & maintained by core-ORM & reviewed / discussed on a regular basis with senior local management.

Megfelelő eskalációs eljárások fenntartása OR vészhelyzet esetére

A bank OR eskalációs eljárásai egyértelmű jelentési lehetőséget adnak az üzleti területek, kontroll területek és a bank vezetése felé.

1.9 Likviditási kockázat:

Általában a nagy betétektől való függés kockázat növelő, de az alábbi tények alapján a Bank likviditási kockázata nem jelentős:

- a nehezen likvidálható eszközök (befektetés, term loan) gyakorlatilag teljes mértékben finanszírozhatók a Bank saját tőkéjéből, a folyószámla hitelkeretek általában indoklás nélkül azonnal felmondhatók
- a rövid távú likviditás kezelésére napi cash-flow monitoring rendszer áll rendelkezésre,

- a DB csoport a jelenlegi világméretű likviditási krízis helyzetben sem csökkentette finanszírozási keretét a Bank irányába, sőt támogatta a hazai bankrendszer deviza forrásokkal történő ellátását (stress test).
- kockázat transzfer DB AG-hez jegybankképes óvadék, értékpapír kölcsönzés révén

Ezen kockázattípus monitoringját az Eszköz-Forrás Bizottság (ALCO) és a Business Area Controlling terület látja el.

1.10 Banki könyv kamatkockázat

A Bank a banki könyv kamatláb- és fx kockázatát belső hedge ügyletekkel a GMF (trading) és a CMS (sales) területhez transzferálja, melyet azok a VaR kockázati limiteik keretében kezelnek (azaz a CMS minden esetben zárja a banki könyv fx pozícióját). A maradék kamatláb kockázat bizonyosan kisebb, mint 250 TEUR (VaR), azonban az átlagos limit kihasználás még ennél is lényegesen kevesebb kockázatvállalást jelent. A veszteséges pozíciók azonnal likvidálhatók ezen a területen és a tőketermelő képesség messze meghaladja a jól korlátozott veszteségeket.

A banki könyv kamatkockázat kezelésével kapcsolatban a döntési hatáskörrel az Igazgatóság rendelkezik. A kockázat monitoringját a Business Area Controlling terület látja el.

1.11 Koncentrációs kockázat, nagykockázat vállalás:

A kockázat vállalás koncentrációja csak ügyfél(csoport) szinten figyelhető meg Bankunknál, mely kockázatokból a banki könyvbe tartozók 100%-ban, a kereskedési könyvbe tartozók erősen progresszív mértékben kerülnek tőkével fedezésre függetlenül többek között az ügyfél hitelkockázati besorolásától (pl.: a fenti tőkekövetelményből 908 mHUF banki könyvi és 325 mHUF kereskedési könyvi összeggel részesedett).

1.12 Reputációs és Compliance kockázat:

Reputációs kockázat alatt annak kockázatát értjük, hogy a Bank ügyletének, ügyfelének, vagy ügyfelekkel kapcsolatos üzleti gyakorlatának nyilvánosságra kerülése negatívan befolyásolhatja a bizalmat a Bankunkkal szemben. A reputációs és compliance kockázatok felismerése, értékelése, csökkentése és dokumentálása érdekében a DB csoport globálisan egységes, intézményesített eljárásokat alakított ki:

- CRAM (Compliance Risk Assessment Methodology) (lásd lejjebb)
- RRM Program (Reputational Risk Management Program), melynek keretében a Reputational Risk Analysis Desk Guide részletezi azokat a kockázati tényezőket, amelyeket minden ügyletnél értékelni kell és egy tréning program ismerteti az útmutató használatát, valamint a reputációs kérdések eskalációs eljárását.

A Deutsche Bank globálisan deklarált alapelve, hogy nem tolerál semmilyen reputációs kockázatot..

Évente a Group Compliance által kidolgozott és a DB Csoport Belső Ellenőrzés által is auditált rendszerben (Compliance Risk Assessment, CRAM) egységes kockázatelemzés készül helyi szinten is, amely a Group Risk Committee és a DB AG Management Board számára foglalja össze mátrix-szerűen, üzleti területekre lebontva a teljes DB csoportot érintő Compliance kockázatokot és a csökkentésükre, illetve megoldásukra tervezett intézkedéseket. Hasonló rendszerű kockázatelemzés készül minden évben a Pénzmosás-ellenes (AML) területen, valamint az adatvédelmi területen is. A helyi eredményről a bank vezetése is tájékoztatást kap. A cselekvési terveket a CRAM figyelemmel kíséri azok lezárultáig.

A Compliance területet a helyi belső ellenőrzés általában 2 évente ellenőrzi, a megállapításokról készült jelentést pedig továbbítja a Bank Igazgatósága és a regionális Compliance vezetés felé, továbbá tájékoztatja arról a Bank Felügyelő Bizottságát. Ezen túlmenően az egyes üzleti és operációs területek

rendes vagy rendkívüli auditjai során a belső ellenőrzés vizsgálata kiterjed a Compliance-et érintő kérdésekre is.

A DB ZRt kialakította saját megfelelőségi politikáját (Compliance Kézikönyv és az ahhoz tartozó egyes Compliance szabályzatok), ami szervesen kapcsolódik a DB Csoport magasabb szintű dokumentumaihoz, melyek betartása valamennyi dolgozó számára kötelező

A Compliance terület képzési rendszere részben előadás, részbe internet-alapú oktatási modulokból épül fel. Elvégzésüket központi adatbázis rögzíti és meghatározott időközönként megismétlendők.

1.13 Stratégiai kockázat:

A stratégiai kockázat, mint az általános üzleti feltételek, a piaci környezet, az ügyfél igények és a technológia változásának kockázata alkalmazkodást követel meg annak érdekében, hogy a Bank jövedelmezőségi szintje fennmaradjon. A nem megfelelő stratégia, üzleti modell egyéb kockázatokra (hitel, piaci stb.) gyakorolt hatását itt nem vizsgálva (azok a stressz tesztek keretében számba vehetők) az alábbi tényezők alapján elmondható, hogy a jövedelemtermelő képesség csökkenése nem veszélyezteti a Bank tőkeemfelelését:

- a Bank jelenlegi üzleti modellje kiegyensúlyozott, abban mind a kereskedelmi banki, mind a befektetési banki szolgáltatások megjelennek és a GTB (Global Transaction Banking) üzleti terület jól tervezhető, elhanyagolható kockázatú tevékenysége a Banki eredmény jelentős részét (47%) adja
- a tulajdonos DB AG rendelkezik azzal a know-how-val, infrastruktúrával és operációs best practice-el, ami lehetővé teszi az üzleti modell gyors kiigazítását
- a jövedelemtermelő képesség csökkenése „jelentős tartalékokkal” rendelkezik, hiszen a Bank 2008. évi adózott eredménye (2.731mHUF) - a korábbi évekhez hasonlóan - (feltételezve az általános tartalékképzés alóli mentesítést) teljes mértékben osztalékfizetésre fordítható, így az eredmény csökkenése a kifizethető osztalék összegét és nem a Bank jelenlegi magas tőkéjét csökkenti.

1.14 Teljesítési kockázat

Számos tranzakciótípus esetében a teljesítési kockázatot úgy csökkentjük, hogy az ügyletet elszámolóház és központi szerződő fél beiktatásával kötjük, amely mindkét fél érdekében eljárva a ügyleteket csak a mindkét oldali fedezet megléte esetén számolja el (delivery versus payment).

Ahol elszámolóház igénybe vételére nincs lehetőség, a teljesítések egyidejű indítása (free settlement) bevett gyakorlat. A teljesítési kockázat felvállalása minden esetben CRM jóváhagyás alapján történik: vagy egy előre jóváhagyott teljesítési kockázati limit, vagy egyedi ügyleti jóváhagyás formájában. A teljesítési kockázati limtet nem vonjuk össze más hitel-kockázatvállalással a hiteljóváhagyási eljárás szempontjából, de az össz-kockázatvállalást figyelembe vesszük annak megítélésakor, hogy felvállalható-e a teljesítési kockázat.

3. A szavatoló tőkével kapcsolatos információk

A szavatoló tőke főbb elemei:

Alapvető tőke pozitív összetevői

• jegyzett tőke (cégbíróságon bejegyzett):	+8.110 MFt
• tőketartalék:	+136 MFt
• eredménytartalék:	+2 500 MFt
• mérleg szerinti eredmény:	0 MFt

- általános tartalék: +560 MFt
- általános tartalékképzés +273 MFt
- általános kockázati céltartalék +294 MFt

Alapvető tőke negatív összetevői:

- általános kockázati céltartalék adótartalma - 47 MFt
- immateriális javak: - 23 MFt

Alapvető tőke: 11.803 MFt

Levonások az alapvető tőkéből

- Nagykokázat vállalásának korlátozása miatti túllépés -908 MFt
- Kereskedési könyvi nagykokázta-vállalásának limittúllépése miatt -325 MFt

Kockázatok fedezésére figyelembe vehető szavatoló tőke: 10.570 MFt

4. A Deutsche Bank ZRt. tőkemegfelelése

Adatok millió forintban

Szegmens	Kitettség	Tőkekövetelmény
Központi kormány és központi bankok	116.732	0
Regionális kormányok és helyi önkormányzatok	17	0
Közszektorbeli intézmények	0	0
Multilaterális fejlesztési bankok	0	0
Nemzetközi szervezetek	0	0
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	42.218	734
Vállalkozások	13.212	1.057
Lakosság	147	9
Ingatlannal fedezett kitettségek	0	0
Késedelemes tételek	0	0
Fedezett kötvény formájában fennálló kitettség	0	0
Értékpapírosítási pozíció	0	0
Kollektív befektetési értékpapír	0	0
Egyéb tételek	7.596	594
Összesen	179.922	2.394

A Bank a fenti kitettségekre értékvesztést nem számolt el, céltartalékot nem képzett 2008. évben.

A sztenderd módszer szerint meghatározott kitettségek földrajzi megoszlása 2008. december 31-én

Adatok millió forintban

Kitettség szegmensenként / Ország	Központi kormány és központi bankok	Regionális kormányok és helyi önkormányzatok	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	Vállalkozások	Lakosság	Egyéb tételek	Összesen
Egyesült Államok			15				15
Hollandia			20				20
Kazahsztán			111				111
Luxemburg			2.142			2.127	4.269
Magyarország	116.732	17	3.053	12.171	147	5.469	137.589
Nagy-Britannia			2.769				2.769

Németország			33.287	1.041			34.328
Lengyelország			20				20
Ukrajna			262				262
Svájc			10				10
Türkmenisztán			529				529
Összesen	116.732	17	42.218	13.212	147	7.596	179.922

A sztenderd módszer szerint meghatározott kitétségek megoszlása hátralévő futamidő szerint
2008. december 31-én

Adatok millió forintban

Szegmens	Látraszóló	Éven belüli	1-2 éves lejáratú	2 éven túli	Lejárt	Összesen
Központi kormány és központi bankok	116.732				0	116.732
Regionális kormányok és helyi önkormányzatok	17				0	17
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	35.562	5.752	197	707	0	42.218
Vállalkozások	2.181	8.343	821	1.867	0	13.212
Lakosság			3	144	0	147
Egyéb tételek	7.596				0	7.596
Összesen	162.088	14.095	1.021	2.718	0	179.922

5. A sztenderd módszerre vonatkozó nyilatkozatok

A Deutsche Bank ZRt. A kockázati súlyok meghatározásakor a Standard & Poor külső hitelminősítő szervezet minősítéseit fogadja el.

6. Hitelezéskockázat-mérséklés

6.1 Hitelbiztosítékok értékelésének és kezelésének elvei

Amennyiben az adóminősítési vizsgálat eredményeként megállapítást nyer, hogy a hitelkihelyezéshez fedezet nyújtása szükséges, a bank kiválasztja a megfelelő fedezeteket. Ezeket objektíven, a szükséges biztosíték összegétől függetlenül kell értékelni. A biztosítékokat minden esetben likvidációs szempontok alapján kell értékelni. A hitel igénybevétele előtt és a teljes futamidő alatt biztosítandó, hogy a fedezetek jogilag kifogástalanok legyenek. A vagyontfedezeteknek a hitelügylet alapjául szolgáló finanszírozás jellegéhez kell igazodniuk; így pl. beruházási hiteleket minden esetben olyan vagyonnal kell biztosítani, amely hosszú távon is a biztosítékot nyújtó fél rendelkezésére áll. A biztosítékot nyújtó vállalkozás forgóeszköze - illetve a biztosítékot nyújtó magánszemély hasonló jellegű vagyona általában csak rövid lejáratú hiteleket biztosíthat. A bank csak értékelhető és értékesíthető fedezeteket szerezhet be, ésszerű költséggel. Minden hitellimit-meghosszabbításkor meg kell vizsgálni, hogy a biztosítékok teljeseek, illetve jogilag kifogástalanok-e.

A hitelfedezet-kezelés és -értékelés alapvetően a Loan Operations terület hatáskörébe tartozik. A Loan Operations munkatársai a kockázatvállalásról szóló döntés meghozatalában nem vehetnek részt.

A hitelfedezet értékelése során a CRM bevonása kötelező, és a megállapított érték tekintetében a CRM-nek vétőjoga van.

Minden biztosítékot, amely egyedi formában vagy megfogalmazással készül (pl. ingatlanjelzálog, zálogjogok), a Jogi Osztálynak vizsgálnia kell, a vizsgálat megtörténtét a szerződésen fel kell tüntetni. A

komplex felépítésű hitelfedezeti szerződéseket jogi tanácsadóval meg kell vizsgáltatni. A CRM és a tranzakciós banki terület vezetője ugyanakkor megállapíthat egy összeghatárt, amely felett a jogi tanácsadó bekapcsolandó.

A hitelfedezeteket a bevezetésben foglaltak szerint kizárólag *likvidációs szempontok* alapján lehet értékelni. Amennyiben a hitelfedezetek értékelésére a bank külső szakvéleményt vesz igénybe, ezt csak a *szükséges szakmai háttérrel rendelkező, a hitelfelvevőtől független* szakértőkkel teheti. A szakvéleményeket az elfogadhatóság szempontjából mindig meg kell vizsgálni.

Az értékelés módját, a hitelfedezetek kiszámított értékét, ill. a hitelfedezet-vizsgálatok eredményét a hitel-/hitelfedezet-aktában dokumentálni kell.

Ha a hitelek és a velük kapcsolatos fedezetek devizaneme eltérő, az árfolyamkockázatot megfelelő mértékben figyelembe vesszük. A hitelfedezetként szolgáló vagyontárgyak értéke a *környezetvédelmi kockázatok* a biztosítékok *kiválasztásánál* is figyelembe vesszük, mivel a mentesítés költségei a biztosíték likvidációs értékéből levonásra kerülnek.

A biztosítéki ügynök kiválasztása során a banknak a lehető legnagyobb gondossággal és körültekintéssel kell eljárnia. Csak olyan biztosítéki ügynök alkalmazható, aki kifogástalan üzleti hírnévvel és megbízhatósággal rendelkezik. Vagy maga a biztosítéki ügynök, vagy annak anyavállalata legalább „investment grade” besorolással kell rendelkezzen. A bank a biztosítéki ügynök PD besorolását a Deutsche Bank AG-val igazoltatja, illetve beszerzi és megvizsgálja a biztosítéki ügynök éves beszámolóit mindaddig, amíg a biztosítéki ügynök feladatait ellátja.

6.2 Elismert biztosítékok típusai

- Garancia
- Az állami költségvetés kezességvállalása
- Erős támogatási nyilatkozat
- Óvadék (készpénz, illetve értékpapír)
- Szabványosított nettósítási megállapodás
- Kockázat-átruházási megállapodás

6.3 Elismert, de jelenleg nem használt biztosítéktípusok

- Készfizető Kezesség
- Vagyoni javak, követelések és jogok zálogba vétele
- Követelések és jogok engedményezése
- Ingatlanjelzálog-jogok

Bankunkra nem jellemző az ingatlan-, illetve árufedezet melletti kockázatvállalás.

7. Kereskedési könyv

Pozíció, devizaárfolyam és árukockázat sztenderd módszer szerinti tőkekövetelménye:

Adatok millió forintban

Pozíció-, devizaárfolyam és árukockázat sztenderd módszer szerinti tőkekövetelménye eszközcsoportonként	221
Kereskedési célú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	221
Részvények	0

Deviza	0
Áruk	0

8. Kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíciók

A kereskedési könyvben nem szereplő részvényekben levő kitettségekkel a DB ZRt nem rendelkezett.

Bankunk a kamatfedezeti célú valós érték fedezeti ügyletét a banki könyvbe sorolja. 2008. év végén ezen likviditás- és kockázatkezelési célú deviza swap ügyletek eredményét a Bank - élve a 250/2000. Korm. rendelet 9/D.§ (8) bekezdésében foglalt választási lehetőséggel - a kamatbevételek illetve a kamatráfordítások között mutatta ki.

9. Partnerkockázat kezelése

A DB ZRt. Igazgatósága üzleti területenként, termékenként és üzletkötőnként is meghatároz tranzakciós limiteket, napi pozíciós limiteket. Ezenkívül a menedzsment meghatároz a napi pozíciók kiértékelésére VaR limitet, illetve a likviditási kockázat figyeléséhez MCO (maximum cash outflow) limitet.

A Bank partnerkockázatát a piaci árazás szerinti módszerrel határozza meg, mely szerint a Bank kiszámítja az ügylet lehetséges jövőbeni kitettség értékét.

2008. év végén fennálló származékos üzletek értéke besorolás szerint:

	Banki könyv	Kereskedési könyv
Határidős, swap és opciós üzletek nettó értékelési különbözete	0	143 MHUF
Kamatfedezeti célú devizaswap ügyletek eredménye	376 MHUF	0

10. Működési kockázat tőkekövetelménye

A működési kockázat tőkekövetelményét a Bank az alapmutató módszerrel határozza meg. E módszer alapján a Bank működési tőkeigénye a 2008. évre 721 MFt.